

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **maart 2023**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

KON. MIJ WERK DER VOLKSTUINEN vzw GERAARDSBERGEN

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen

Tel.: 054411906

Rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550**

KBO: 0411.014.239

RPR: afdeling Oudenaarde

volkstuinten.gbergen@gmail.com

www.volkstuinengeraardsbergen.be

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Geraardsbergen BIJVRIENDELIJK

Op **zondag 26 maart 2023 van 10 tot 17 uur** organiseert **de stad Geraardsbergen in het Koetshuis en Abdijpark** een actiedag rond het belang van honingbijen en wilde bijen.

Een organisatie, waaraan onze vereniging naast andere zoals uiteraard 'Ons Denderbieken', De Helix, Natuurpunt, VELT Geraardsbergen, Groenpalet en Brouwerij Gaudium ook graag zijn medewerking verleent.

Er zijn doorlopend **workshops** (maken van bijenhôtels, zaadbommen en kaarsjes) en **infostands** over honingbijen, groendaken, bijvriendelijk tuinieren, bijen- en honingproducten, gratis bijvriendelijke planten, ...

Om 15u30 is er een lezing door Ann Muylers over **'Hoe maak ik mijn tuin bijvriendelijk?'**.

Voor de kinderen is er een bijenspel op iPad (De Helix) en in de namiddag kindergrime.

Wij heten u van harte welkom op onze stand.
Tot dan!

Volgende activiteiten

- **Vrijdag 21 april 2023 om 19u30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen: **jaarlijkse ledenvergadering.**

We blikken even terug op de activiteiten van het voorbije werkjaar. Verder informeren wij jullie over de noodzakelijke aanpassing van onze statuten aan de nieuwe vzw-wetgeving en de invloed van deze aanpassing op o.m. het beleid en het reglement van inwendige orde voor de volkstuinparken.

In een tweede deel diepen we wat herinneringen op aan de hand van fotomateriaal. Komen o.m. aan bod het bezoek aan de fuchsia-keuken 'De Nachtwacht' in Moorslede in 2013 en een terugblik op de geslaagde 4-daagse reis naar Heidelberg in 2022.

In ons volgend maandblad komen we uitgebreider terug op de agenda van deze avond.

- Noteer ook alvast **zondag 7 mei 2023** in uw agenda, want dan nodigen wij u uit op onze jaarlijkse 'Wandeldag' met natuurgids Willem Boonen en aansluitende barbecue.
Hoe u hieraan kunt deelnemen, verneemt u in ons volgend maandblad.

Jouw tuin in topvorm dankzij de webinars van 'Landelijke Gilden'

Open tuinen 2023 draait rond het thema 'bodem'. Zonder een goede bodemhuishouding geen b(l)oeiende tuin! In een reeks webinars wordt dit thema onder de loep genomen en heel wat tips en tricks gegeven. Deelnemen aan deze webinars is gratis maar inschrijven is noodzakelijk om de deelnamelink te ontvangen. Voor meer info: <https://www.tuinvandetoekomst.be/nieuws>.

Sint-Jozefsinstituut " 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De Mozaïek

Boelarestraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Frank voelt het aan 'zijn instrumenten'

'Het wordt lente, ik voel het aan mijn instrumenten', aldus (afscheidnemend) weerman Frank. Over waar dit gevoel zich precies mag uiten laat ik over aan de ongebreidelde fantasie van de lezer. Bij ons tuinders kriebelt het ook, nu we de laatste dagen lentetemperaturen noteren met vooral veel zachtere nachten. Op dergelijke dagen kunnen wij alle opgekropte winterenergie kwijt in onze tuin.

*Waar zich dat vorige maand meestal nog binnenshuis of in de serre afspeelde kunnen we nu toch stilaan naar buiten trekken. Het moestuinseizoen start nu dus ook volop voor mensen die niet beschikken over een serre of koude bak. Al moeten wij altijd een slag om de arm houden. In maart kan het nog sneeuwen, vriezen en hagelen, wijlen Armand Pien vatte dit samen als *'Maart is een vuile taart'*.*

Ook voor de kippen zit de vakantie er stilaan op. Ze worden weldra definitief verbannen van het gazon, de border en (een deel van) de tuin, waar ze de ganse winter toegang toe hadden. Ze zullen het de komende maanden moeten stellen met hun eigen terrein en daar zijn ze aanvankelijk niet zo blij mee. Maar ondertussen hebben ze zich wel flink te goed kunnen doen aan slakken(eitjes) en aan (onkruid)zaden. Een kip moet groen en verstrooiing hebben in de donkerste maanden van het jaar.

Oogst de laatste groenten

Indien dit nog niet gebeurd is, dan wordt het nu stilaan tijd om de laatste wintergroenten zoals prei, spruiten, groenlof (suikerbrood), een vergeten pastinaak, ... uit de tuin te halen. Zodra het warmer wordt, gaan ze toch opschieten.

De eerste buitenuinactiviteiten

Mijn buitenuinactiviteiten beperkten zich vooralsnog tot wat snoeiwerk in de siertuin (rozen) en in de fruittuin (herfstframbozen, pitfruit). In de groentetuin heb ik wel van enkele zonnige dagen geprofiteerd om half februari al een vijftigtal 'breinaald-dikke' preiplantjes uit te planten. Dit is eerder uitzonderlijk dat ik die nu al had, want mijn prei (Dana, zaadvast), eind januari in bloembak gezaaid, staat nog maar een tiental cm hoog. Het plantgoed in kiestie is het resultaat van een zaaisel (Forrest) in het najaar, een probeersel eigenlijk want ik had mijn twijfels omtrent de kwaliteit van het eigen gewonnen zaad. Liever dan ze nog langer in dat isomobakje te laten wegwijnen, heb ik ze dan maar in de goed bewerkbare grond gestopt, wel onder beschutting van vliesdoek. We zien wel wat het wordt.

Op den Eersten Toog planten ze op de Hoge Buizemont hun vroege aardappelen, ik heb op die dag mijn in pot voorgekweekte erwten uitgeplant op een alweer 'scharrelend opgeruimd' perceel en ook onmiddellijk nog een tweede rijtje erwten gezaaid. Dit alles ook opnieuw onder beschutting van vliesdoek. Ze hebben ondertussen alle mogelijke weervarianten van maart al meegemaakt, maar ze leven nog!

Ik ben nogal een 'atypische' tuinder in vergelijking met hen die eerst hun ganse tuin omspitten en/of (laten) omploegen vooraleer ze beginnen zaaien of planten. Ik spit alleen nog maar in uiterste nood (bv. om onkruid op een sterk 'bevuild' perceel onder te werken). Ik ruim dus niet meteen alles op in mijn tuin, maar bewerk enkel de percelen waar ik wil zaaien of planten. De rest laat ik ongemoeid en dus blijft de grond daar langer bedekt en beschermt tegen welke weersomstandigheden dan ook (hevige regen, nog een laatste winterprik, ...), wat de structuur van de bodem ten goede komt.

De eerste opbrengsten uit de serre

De voorbije zonnige dagen deden de temperatuur in de serre overdag al aardig oplopen, tot 20° en meer. Maar koude nachten, die daarmee vaak gepaard gaan, maken dat we niet van 'groeiend' weer kunnen spreken. Zo komen o.m. radijsjes en veldsla, na 2 à 3 weken wel uit, maar zit er weinig of geen groei in. De in het najaar gezaaide spinazie is daarentegen wel fel veranderd en is nu plukklaar. Vanaf nu zal het hard vooruit gaan met alles wat er al in staat of je er nog in zaait of plant.

Goed gevulde zaaitafels

De zaaitafels in de serre en bij uitbreiding de veranda (en wanneer nodig de huiskamer) zijn ondertussen al goed gevuld. De eerste prei en zaaiui, rode biet, spinazie, ... staan al mooi uit. Andere voorgezaaide groenten, zoals broccoli, spitskool en sla zijn nu groot genoeg om te verspenen. Zaailingen van knolselder en diverse soorten tomaten blijven voorlopig in de huiselijke warmte.

Erwtjes en Knollen

Uit het Stadsmagazine Geraardsbergen, met dank aan Jules voor de tip

Boer David vertelt: " Acht jaar geleden richtte Graaf de Lalaing een vzw op, genaamd 'Erwtjes en Knollen'. Hij wilde zijn grond delen met de gemeenschap voor een ecologisch project zoals een zorgboerderij. De naam verwijst naar de groenten die we hier telen. Het aanbod is erg gevarieerd. Naast klassieke groenten zoals tomaten, wortelen en knollen, hebben we ook aardperen, wasabina en borlottibonen. 'Knollen' is ook een knipoog naar Odin, het boerenpaard dat de eerste jaren het land bewerkte."

"Bij 'Erwtjes & Knollen' oogst de klant zelf zijn producten. Hij betaalt bij aanvang voor een oogstaandeel en mag in ruil hiervoor het hele jaar door een bepaalde hoeveelheid groenten oogsten. We hanteren ook het CSA-principe (CSA staat voor Community Supported Agriculture of landbouw voor en door de gemeenschap). Onze klanten worden deelnemers. Ze mogen meehelpen op het veld of op een andere manier de vzw en de boer ondersteunen. Kortom, 'Erwtjes & Knollen' staat niet alleen voor groenten, maar ook voor een warme gemeenschap. Dat we werk maken van gemeenschapsvorming in Zandbergen daar zijn we best trots op. Want we doen meer dan enkel oogsten. We organiseren bv. ook meewerkmomenten, daslookwandelingen, een open-veld-dag en zelfs recepties. Het geeft veel voldoening wanneer de oogst lukt en alle deelnemers hier de vruchten van plukken. De planten worden biologisch en met veel liefde geteeld. En dat merk je aan de smaak- en voedingskwaliteit. We bemesten onze groenten evenwichtig en gebruiken geen gewasbeschermingsmiddelen. En, zo besluit boer David, het grote voordeel is: verser kan niet! Wat je oogst, komt rechtstreeks op je bord, vol vitaminen en gewoon ook bijzonder lekker."

En dat kunnen we als tuinders met een eigen groentetuin alleen maar beamen.

Hoe maak je uw gazon klaar voor de zomer?

Een gazon in topconditie lijdt veel minder onder hitte dan een gazon dat geplaagd wordt door mos of vilt of te weinig kalk of voedingsstoffen heeft. Wil je een grasmatt die de droogte kan trotseren?

Tuinexperte Laurence Machiels raadt aan om je gazon in maart of april voor te bereiden op langere droogtes, die niet langer voorbehouden zijn voor de zomer, ook in mei kan de tuin al kreunen onder te weinig water en hoge temperaturen. Met volgende tips zorg je ervoor dat het mooi dichtgegroeid en voldoende gevoed is vóór de eerste droogte.

Een gazon dat verzwakt uit de winter komt, zal het bij droogte extra lastig krijgen. Als er mos in je gazon zit of nog erger als het geplaagd wordt door vilt, een sponzige laag van dood organisch materiaal, dan doe je er best aan om het in maart of april te verticuleren. Een te dikke mos- of viltlaag belet dat het gras uitlopers vormt, wat onontbeerlijk is voor een sterke, dichte grasmatt. De wortels krijgen dan ook onvoldoende vocht en de meststoffen blijven bovenop liggen, waardoor je gazon voeding tekort komt. Maai je gazon vooraf kort, op zo'n 3 cm. Verticuteer en hark het dode materiaal op.

Na het verticuleren ligt een gazon er uitgedund en schraal bij. Zaai het zo snel mogelijk door, zodat de grasmatt nog voor de eerste droogte helemaal is dichtgegroeid. Blijkbaar bestaat er speciaal droogtebestendig gazonzaad zoals 'DCM Graszaad (Plus) Droogte' of 'Barenbrug Water Saver®'. Deze sterke, diepwortelende grassoorten zijn beter bestand tegen droogte en hitte dan klassiek herstelgazonzaad. Ze zorgen voor een sneller herstel en betere beworteling, waardoor onkruid minder kans krijgt. Ze zijn geschikt voor elke grondsoort, ook droogtegevoelige zandgronden

Door elke keer na het verticuleren met droogtebestendig gazonzaad door te zaaien, zal je grasmatt steeds beter tegen droge en hete lentes en zomers bestand zijn. Strooi bovenop de zaden een dun laagje compost of bodemverbeteraar. Droogtebestendige gazonzaden hebben iets warmere temperaturen nodig hebben om te kiemen, zaai ze pas vanaf april tot half juni.

Bron: HLN, tuinexperte Laurence Machiels

Laatste pootgoed van bio-aardappelen

Er rest nog welgeteld 1 kg Carolus (halfplate, kruimige aardappel met gele schil en mooie rode ogen, geschikt als friet- en tafelaardappel). Interesse om deze plaagresistente variëteit eens te proberen? Stuur een mailtje naar volkstuinten.gbergen@gmail.com. Voor 3,00 € zijn ze van u.

Gemakkelijk fruit om mee te starten

Herfstframbozen zijn ideaal om met een fruittuin te starten: goedkoop plantgoed, gemakkelijk te snoeien en dit jaar geplant is nog dit jaar geoogst!

Je kunt nog steeds herfstframbozen planten in de tuin of in grote potten of kuipen. Gebruik in dat laatste geval wel voedselrijke potgrond, die je jaarlijks vervangt. Herfstframbozen pluk je van begin augustus tot einde oktober en hebben daardoor bijna nooit last van wormpjes omdat de cyclus van het frambozenkevertje in de herfst al voorbij is.

- Aanbevolen variëteiten: Heritage (de meest geplante), Autumn Blish, Marosa, Ottawa, Polka, ...
- Snoei en onderhoud: De snoei is eenvoudig uit te voeren bij deze fruitsoort en vraagt weinig kennis of ervaring. In de winter of in het vroege voorjaar worden ALLE takken tot tegen de grond weggesnoeid. In het voorjaar (mei-juni) kun je de talrijke grondscheuten uitdunnen. Probeer slechts 10 mooie scheuten per lopende meter over te houden. Je bekomt dan een luchtig gewas dat snel kan opdrogen na regen, waardoor de frambozen minder vlug vruchtrot krijgen!

Om te onthouden uit de snoeiles

Op zaterdag 4 maart waren we, net als vorig jaar, opnieuw te gast in de tuin van het gezin Danneels-Schollaert, waarvoor nogmaals onze oprechte dank. We waren aangenaam verrast door het grote aantal aanwezigen, waaronder ook een aantal nieuwe gezichten. De ruime tuin met een grote variatie aan fruitbomen (een- en meerjarige, laag- en halfstam, steen- en pitfruit) leent zich uitstekend voor een praktische snoeidemonstratie met onze leraar van dienst: Frans vanden Bosch. Frans genoot zijn opleiding als tuinleraar aan de tuinbouwschool van Sint-Truiden, maar vooral uit zijn jarenlange praktijkervaring op zijn eigen fruitdomein heeft hij veel geleerd. Snoeien leer je niet (alleen) door er boeken over te lezen, maar des te meer met een ervaren leermeester aan uw zijde.

Licht, lucht (en liefde voor het snoeiwerk)

Licht en lucht jagen ziektes en plagen op de vlucht! Een fruitboom groeit gezonder en geeft mooiere vruchten met een luchtige en open kruin. De mooiste vruchten kweek je op jong hout. Het is dus zaak om er voor te zorgen dat er ieder jaar voldoende eenjarige twijgen gevormd worden. Een teveel of 'slecht geplaatste' scheuten snoei je best 'op voet' weg, d.i. een stompje laten staan met de bedoeling om dan uit slapende onderogen zwakkere (en beter) geplaatste twijgen te krijgen. Laat sterke goed geplaatste eenjarige scheuten ongemoeid, die bevatten bijna altijd alleen bladknoppen. Hieruit ontstaan het jaar nadien zwakkere twijgen, waarop er in dat jaar misschien al, maar zeker het jaar nadien bloemknoppen zullen ontstaan. Zwakke eenjarige scheuten kan je terugknippen om de groei van sterkere twijgen te stimuleren. Meerjarig hout, herkenbaar aan de vruchtbeurzen (verdikkingen op korte vruchttwijgjes of brindillen, waaraan de vruchten hangen) terugknippen tot op een bestaande eenjarige scheut of op een stomp om nieuwe eenjarige twijgen te krijgen. Het is de bedoeling om een balans te vinden tussen groei (vernieuwing) en bloei om ieder jaar mooie vruchten te kunnen plukken en beurtjaren te vermijden. Bij sterk verwaarloosde fruitbomen kan je bij een eerste snoei 'sleunen', d.i. enkele grote en slecht geplaatste takken volledig wegzagen. Het duurt vaak enkele jaren vooraleer je bij dergelijke bomen het gewenste resultaat bereikt.

Merk op:

Er wordt aanbevolen om steenfruit zoals pruimen, kersen, krieken, perziken, pas te snoeien na de bloei. Voor jonge bomen kan het geen kwaad om dit ook te doen in de rustperiode.

TIP: Bij jonge bomen met goed ingeplante jonge maar opstaande takken kan je ze beter uitbuigen om de vruchtzetting te bevorderen, i.p.v. te snoeien. Wanneer je dit doet bij steil ingeplante takken is er echter veel kans op breuk, wat effectief gebeurde tijdens de snoeiles (zie tak vooraan op foto links). Maar daar heeft Frans een oplossing voor! Het volstaat om aan de onderzijde met een zaag (voldoende) inkepingen aan te brengen tot de gewenste uitbuiging is bereikt (zie foto rechts).

Jonge appelboom met steil ingeplante gesteltakken, waarop onderaan inkepingen worden aangebracht om ze te kunnen uitbuigen

Het resultaat na de ingreep: in dit voorbeeld houden steunen de gesteltakken op hun plaats